

seen VI kaupunginosan korttelin n:o 120 julistamisesta tehdaskortteliksi sekä hyväksyi kaupungin yleisten töiden hallituksen lähettämän ehdotuksen korttelin muuttuneesta luonteesta aiheutuvaksi kaupunginasemakaavan muutokseksi, kuitenkin sillä ehdolla, ettei tällä alueella saanut harjoittaa häiritsevää teollisuutta. Päätös oli alistettava valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tonttien jaoitus. Kaupunginvaltuusto myöntyi¹⁾ Aktiebolaget Havsgatan nimisen yhtiön anomukseen, että yhtiön omistamat VII kaupunginosan korttelissa n:o 130 olevat Laivanvarustajakadun tontit n:ot 6 ja 8 järjestettäisiin siten, että näihin tontteihin kaupunginasemakaavan mukaan kuuluva alue jaettaisiin anomuksen oheisen kartan tarkemmin osoittamalla tavalla 5:een eri tonttiin. Valtuuston yllämainitun päätöksen sisäasiainministeriö vahvisti²⁾ toukokuun 8 p:nä.

Samoin valtuusto myöntyi³⁾ rahatoimikamarin esitykseen, että Pakaan tehdaskorttelin n:o 534 tontti n:o 3 jaettaisiin kahteen tonttiin, mikä toimenpide helpottaisi tontin vuokralle antamista.

Erinäisten Käpylän korttelien jaoituskaava. Sosialilautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto hyväksyi⁴⁾ laaditun ehdotuksen Käpylän korttelien n:ojen 874 ja 876 jaoituskaavaksi ja rakennusrajoiksi, minkä ohessa valtuusto oikeutti⁴⁾ rahatoimikamarin vahvistamaan niinkään Käpylässä sijaitsevien korttelien n:ojen 860 ja 869—873 jaoituskaavan.

Vallilan korttelin n:o 531 jaoituskaavan muutos. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁵⁾ Asunto-osuuskunta Poiston r. l. rakentamaan yhteen Vallilan korttelissa n:o 531 olevat Päijänteentien tontit n:ot 25 ja 27, minkä ohessa valtuusto vahvisti⁵⁾ kaupungin yleisten töiden hallituksen lähettämän ehdotuksen tonttien yhteenrakentamisesta aiheutuvaksi korttelin jaoituskaavan muutokseksi.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Vikin sotilasvirkatalon vuokrasopimuksen pitentäminen. Rahatoimikamari ilmoitti, siihen nähden että Vikin sotilasvirkatalon vuokrasopimus⁶⁾ päättyi maaliskuun 14 p:nä eikä sopimusta maatalan luovuttamisesta Helsingin kaupungille ollut tehty, kaupungin puolesta allekirjoittaneensa uuden tätä tilaa koskevan vuokrasopimuksen, jonka mukaan kaupunki sai viideksi vuodeksi hallintaoikeuden siihen, ollen valtio kuitenkin oikeutettu aikaisemminkin irtisanomaan vuokrasopimuksen. Sen johdosta että tilan torpparit uuden sopimuksen mukaan suorittivat veronsa välittömästi valtiolle, oli vuokramaksu sopimuksessa huojustettu 1,172:sta 700 viljahehtoon. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ puolestaan kamarin toimenpiteen, ja oli lisäksi hankittava maatalousministeriön vahvistus sopimukselle.

Eräitten Pakinkylän alueiden ost. Sittenkun kunnallisneuvos N. Toivonen oli tarjonnut⁸⁾ kaupungille lunastettaviksi eräät hänelle kuuluvat Helsingin pitäjän Pakinkylässä sijaitsevat alueet, nimittäin Murmästarsin rek.

¹⁾ Valt. pöytäk. 22. 3. 4 §. — ²⁾ S:n 14. 6. 1 §. — ³⁾ S:n 18. 10. 10 §. — ⁴⁾ S:n 18. 10. 8 §. — ⁵⁾ S:n 29. 11. 18 §. — ⁶⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 6. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 25. 1. 17 §. — ⁸⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 9.

n:o 25, Erikasen rek. n:o 12, Lehtimäen palstan, Mäkelän palstan, Karlsbergin palstan ja Prästbackan palstan, joiden ala yhteensä oli 133,642 ha, ja rahatoimikamari oli neuvotellut kunnallisneuvos Toivosen kanssa maksuehdoista mahdollisen kaupan varalta, päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto, kiinnittämättä huomiota kamarin asiasta antamaan epäävään lausuntoon, että kaupunki ostaisi puheenalaiset alueet kaikkine niille teetettyine rakennuksineen 1,500,000 markan kauppahinnasta sekä muutoin seuraavin ehdoin: kauppakirjaa allekirjoitettaessa suoritetaan käteistä 250,000 markkaa; 1923 vuoden kuluessa suoritetaan 1,200,000 markkaa korkoineen kaupan päättämisestä lukien; tiloihin kiinnitetyn velan Pohjoismaiden yhdyspankille, 50,000 markkaa, suorittaa myyjä kauppaa tehtäessä, ja saa hän 1923 vuoden kuluessa vaatia kaupungilta tämän määrän korkoineen maksupäivästä lukien. Samalla päätti kaupunginvaltuusto, että käteinen kauppahinta oli maksettava etuantina kaupunginkassasta sekä että kysymys kauppaa varten tarvittavien varain osoittamisesta oli otettava käsiteltäväksi 1923 vuoden budjetinjärjestelyn yhteydessä.

Leppäsuon alueen lunastus. Sittenkun kaupunginvaltuusto oli evännyt ²⁾ Aktiebolaget M. G. Stenius yhtiön tarjouksen luopua lunastusoikeudesta Leppäsuon palstaan n:o 68 a jos kaupunki korvaukseksi tästä sekä palstoilla n:oilla 68 a ja 68 b olevista rakennuksista ynnä kasvivarastosta ja puutarhakalustosta suorittaa 700,000 markkaa, oli rahatoimikamari raastuvanoikeudessa vaatinut yhtiön hädettäväksi palstalta n:olta 68 a. Raastuvanoikeus oli kuitenkin lokakuun 23 p:nä antamallaan päätöksellä hyljännyt kamarin vaatimuksen sekä velvoittanut kaupungin kuuden kuukauden kuluttua siitä kun päätös oli saanut lain voiman sallimaan yhtiön käyttää hyväkseen lunastusoikeuttaan riidanalaiseen alueeseen, minkä ohessa kaupunki veloitettiin korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut. Kamarin pidätettyä itselleen vetoonpano-oikeus tätä päätöstä vastaan, teki kamari kaupunginvaltuustolle ehdotuksen, että tehtäisiin sovinto Aktiebolaget M. G. Stenius yhtiön kanssa, joka oli ilmoittanut suostuvansa aikaisemmin mainituin ehdoin luopumaan lunastusoikeudestaan Leppäsuon alueeseen n:o 68 a, edellyttäen, että sopimus tehtiin ennen vuoden loppua, sekä että yhtiö sai 9 % korkoa kauppahinnalle joulukuun 1 p:stä 1921 lukien, jolloin yhtiön viimeinen tarjous päättyi, sekä korvauksen yllämainituista oikeudenkäynneistä johtuneista kuluista.

Asiaa kaupunginvaltuustossa käsiteltäessä huomauttivat muutamat vtt mielipiteenään että oikeudenkäyntiä ylioikeudessa jatkamalla oli mahdollista saada kaupungille suotuisa päätös. Tämän johdosta ja kun, vaikkakin yhtiön vaatimus saada lunastaa alue hyväksyttäisiin, kaupunki voi pakkolunastaa tämän alueen, jolloin pakkolunastushinnan ja kauppahinnan ero tuskin nousisi sovintotarjouksen määrään, päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto evätä rahatoimikamarin esityksen ja kehoittaa kamaria jatkamaan alettua oikeudenkäyntiä ylioikeudessa.

Munkkiniemen pensionaatin osto. Sittenkun Munkkiniemen pensionaatin omistajat olivat tarjonneet kaupungille mainitun pensionaatin lunastettavaksi 7,500,000 markan kauppahinnasta, mistä tarjouksesta erinäiset asian tuntijat olivat antaneet lausuntonsa ⁴⁾, ehdotti ⁴⁾ rahatoimikamari, ostajien kahdenkeskisesti ilmoitettua, että oli toiveita melkoisesta hinnanhuojistamisesta siinä tapauksessa, että pensionaatin ostoa koskeva päätös tehtiin ennen kesäkuun 15 p:ä, että kaupunginvaltuusto päättäisi:

¹⁾ Valt. pöytäk. 8. 2. 1 § ja 22. 2. 8 §. — ²⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 11. — ³⁾ Valt. pöytäk. 13. 12. 14 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 14.

että, jos kaupunki 5,000,000 markan hinnasta voi hankkia omakseen Munkkiniemen pensionaatin ja tarkat laskelmat osoittavat tämän hankinnan käyvän kaupungille edulliseksi, rahatoimikamari valtuutetaan valmisteluvaliokunnan mieltä tiedusteltuaan päättämään kauppa; sekä

että kamarin on, jos kauppa päätetään, sairaalaylihallituksen kanssa neuvoteltuaan, kaupunginvaltuustolle joutuisimmin tehtävä kaikki tästä johtuvat ehdotukset, mitä tulee sekä rakennusten muuttamiseen ja sairaalataroituksiin sovittamiseen että maanhankintaan ja sairaalan käyttöön.

Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto palauttaa sen rahatoimikamariin.

Hautausmaan perustaminen Hertonäsiin. Helsingin evankelisuterilaisten seurakuntien kirkonhallintolautakunta oli anonut saada lunastaa n. 6 ha:n suuruisen Hertonäsin maatilaa pohjoisen rajan viereisen ja n. 750 m:n päässä vastaisesta Hertonäsin rautatiestä olevan maa-alueen hautausmaan paikaksi, ja päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto oikeuttaa rahatoimikamarin lautakunnalle mainittuun tarkoitukseen myymään puheenalaisen alueen sekä sopimaan lautakunnan kanssa hinnasta ja muista mahdollisesti tarpeellisista luovutusehdoista.

Evätty anomus saada lunastaa vuokra-alue. Meilansin huvilapalstan n:o 5 Isberg vuokraajan T. Martikaisen anomuksen saada etu-oikeus vuokra-alueelta vastaavan asuntotontin lunastamiseen kaupunginvaltuusto epäsi ³⁾.

3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset.

Alueen varaaminen kunnansairaalan y. m. laajentamiseen. Kaupungin kaikissa sairaaloissa vallitseva ankara sairassijain puute oli vuonna 1920 aiheuttanut sairaalaylihallituksen asettamaan komitean valmistelemaan kunnansairaalan laajentamiskysymystä. Komitea, johon kuuluivat ylim. professori E. Ehrnrooth, sairaalatarkastaja lääketieteellisensiaatti G. Palander, professori E. Sandelin ja lääketieteellisensiaatti E. Suolahti, antoi sittemmin hallitukselle joulukuun 10 p:nä 1920 päivätyn mietinnön ⁴⁾, missä komitea luottuaan katsauksen sairaalalojen kehitykseen kaupungissa, hankitun tilastollisen aineiston perusteella, teki selkoa olemassa olevista sairaaloista, vallitsevasta sairassijain puutteesta eri sairastapauksissa sekä lähimmässä tulevaisuudessa edellytettävästä tarpeesta. Historiallisesta katsauksesta kävi ilmi, että kaupungin sairaaloissa oli vallinnut yhtämittäinen sairassijain puute. Huomioonottaen varasairaalan 131 sairassijaa oli kunnan sairaalan sairassijain kokonaismäärä 1,695, mistä määrästä 224 tuberkulosia sairastavia henkilöitä varten. Suuri osa sairaalan huoneistoista oli kuitenkin rappiolla ja sisustettu tarkoitustaan vastaamattomalla tavalla. Humaliston tuberkulosisairaala, n. s. Hesperian varasairaala ja n. s. koleraparakit olivat komitean mielestä katsottavat kokonaan kelpaamattomiksi. Muut sairaala-alueella olevat rakennukset, jotka enimmäkseen olivat sopimattomia sairaanhoitotarkoituksiin, olisi sisustettava henkilö- ja palvelijakunnan asunnoiksi. Komitea arvioi käytettävissä olevain sairassijain lukumäärän, sittenkun yllämainittu järjestely oli suoritettu, 1,453:ksi. Siihen ei ollut luettu tuberkuloosisten henkilöiden hoitosijoja,

¹⁾ Valt. pöytäk. 14. 6. 9 §. — ²⁾ S:n 8. 3. 10 §. — ³⁾ S:n 3. 5. 28 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 6 vuodelta 1921.